Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

824 Internasjonal økonomi

19. 12. 2002

Tid: 4 timer (09.00 - 13.00)

Målform: Bokmål og nynorsk

Sidetall: 5 (inkludert denne forsiden)

Hjelpemiddel: Kalkulator uten eller med tømt minne

Merknader: Ingen

Vedlegg: Ingen

BOKMÅL

Oppgave 1 (40 %)

a) Hva kjennetegner en liten åpen økonomi som den norske? Hvorfor er små land spesielt tjent med relativt fri internasjonal handel?

b) Hva er det ved oljevirksomheten i Nordsjøen som gjør den spesiell i økonomisk sammenheng? Gjør særlig rede for mulige virkninger på næringsstrukturen i Norge.

c) Hva menes med dekket renteparitet? Hvordan kan denne forklare den relativt sterke norske krona?

d) Hva menes med næringsklynger, og hva kan forklare eventuelle slike i Norge?

Oppgave 2 (30 %)

Innenlands etterspørsel etter et gode er gitt ved

$$Y = 100 - p$$

der p er produktprisen og Y er etterspurt produktmengde. Tilbudet fra produsentene innenlands av det samme godet er gitt ved:

$$X = p/3$$

der X er tilbudt produktmengde.

a) Vis at markedslikevekten under autarki (ingen internasjonal handel) er ved p = 75. Illustrer og forklar prisdannelsen.

b) Hva skjer med innenlands produksjon og forbruk og eksport/import om det åpnes for fri handel til en gitt verdensmarkedspris lik 30 i dette markedet?

c) Beregn endringene i produsent-, konsument- og samfunnsøkonomisk overskudd ved overgangen til fri handel (med verdensmarkedspris 30). Angi mulige mangler/feilkilder ved en slik partiell markedsanalyse av gevinster forbundet med internasjonal handel.

d) Anta at utenlandske produsenter dumper noe av sin "overskuddsproduksjon" i det innenlandske markedet som vi ser på. Hva kan være bakgrunnen for slik dumping og hvordan vil du vurdere den fra et samfunnsøkonomisk synspunkt?

Oppgave 3 (30 %)

a) Hva menes med komparative fortrinn i produksjonen? Hvordan kan disse forklare spesialisering (arbeidsdeling), mellom land spesielt?

Betrakt land A og land B, og gode 1 og gode 2. Vi har følgende opplysninger om ressursbruk per produsert enhet for de to godene i de to landene:

	Land	
Gode	A	B
1	5	1
2	2	3

b) Bestem landenes absolutte og komparative fortrinn. Forklar hvordan bytteforholdet (prisforholdet) mellom gode 1 og gode 2 blir 5/2 i land A og 1/3 i land B når det ikke er handel mellom landene.

c) Anta at det åpnes for fri internasjonal handel. Hvem vil produsere hva og hvorfor dersom det internasjonale bytteforholdet blir lik 1? Hvordan vil du forklare etableringen av et slikt internasjonalt byteforhold?

d) Hva menes med internasjonal konkurranseevne? Anta så at det dukker opp et tredje land med særlig lavt lønnsnivå og som også deltar i det internasjonale varebytte. Hva kan skje med A og B sin konkurranseevne, deltagelse i og eventuelle gevinst gjennom varebytte?

NYNORSK

Oppgåve 1 (40 %)

a) Kva kjenneteiknar ein lita open økonomi som den norske? Kvifor er små land spesielt tent med relativt fri internasjonal handel?

b) Kva er det ved oljeverksemda i Nordsjøen som gjør den spesiell i økonomisk samanheng? Gjør særlig greie for mulige verknader på næringsstrukturen i Noreg.

c) Kva meines med dekket renteparitet? Korleis kan denne forklare den relativt sterke norske krona?

d) Kva meines med næringsklynger, og kva kan forklare eventuelle slike i Noreg?

Oppgåve 2 (30 %)

Innanlands etterspørsel etter eit gode er gitt ved

$$Y = 100 - p$$

der p er produktprisen og Y er etterspurt produktmengde. Tilbodet frå produsentane innanlands av det same godet er gitt ved:

$$X = p/3$$

der X er tilbodet produktmengde.

a) Vis at marknadsjamvekta under autarki (ingen internasjonal handel) er ved p = 75. Illustrer og forklar prisdanninga.

b) Kva skjer med innanlands produksjon og forbruk og eksport/import om det opnas for fri handel til ein gitt verdsmarknadspris lik 30 i denne marknaden?

c) Berekn endringane i produsent-, konsument- og samfunnsøkonomisk overskot ved overgangen til fri handel (med verdsmarknadspris 30). Angi mulige manglar/feil ved ein slik partiell marknadsanalyse av gevinstar forbundet med internasjonal handel.

d) Gå ut frå at utanlandske produsentar dumper noe av sin "overskotsproduksjon" i den innanlandske marknaden som vi ser på. Kva kan være bakgrunnen for slik dumping og korleis vil du vurdere den frå eit samfunnsøkonomisk synspunkt?

Oppgåve 3 (30 %)

a) Kva meines med komparative føretrinn i produksjonen? Korleis kan disse forklare spesialisering (arbeidsdeling), mellom land spesielt?

Sjå på land A og land B, og gode 1 og gode 2. Vi har følgjande opplysningar om ressursbruk per produsert eining for dei to goda i dei to landa:

	Land	
Gode	A	B
1	5	1
2	2	3

b) Avgjer landa sine absolutte og komparative føretrinn. Forklar korleis bytteforholdet (prisforholdet) mellom gode 1 og gode 2 blir 5/2 i land A og 1/3 i land B når det ikkje er handel mellom landa.

c) Gå ut frå at det opnas for fri internasjonal handel. Kven vil produsere kva og kvifor dersom det internasjonale bytteforholdet blir lik 1? Korleis vil du forklare etableringa av eit slikt internasjonalt byteforhold?

d) Kva meines med internasjonal konkurranseevne? Gå så ut frå at det dukkar opp eit tredje land med særleg lavt lønnsnivå og som også deltar i det internasjonale varebytte. Kva kan skje med A og B sin konkurranseevne, deltaking i og eventuelle gevinst gjennom varebytte?